

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVSCHI
Telefon 13-74

Testamentul Regelui Ferdinand

Acesta este testamentul Meu scris și iscălit de propria mână la 2 Iulie una mie nouă sute douăzeci și cinci în reședința mea de vară Sinaia.

În urma boalei de care cu voia lui Dumnezeu și prin bunele îngrijiri ale medicilor noștri, am scăpat cu bine, socotii de a mea datorie să-mi așez în scris dispozițiunile mele testamentare.

Luând hotărârile din urmă și gândindu-mă la sfârșitul vieții mele în drept către a tot Puternicul prinos recunoștinței mele că mi-a îngăduit să consacru munca poporului român a cărui propășire a fost fără preget și fără încetare scopul vieții mele.

Neuitatul și înțeleptul meu unchiu Regele Carol I., în lunga și slăvita sa domnie a întemeiat puternic și sănătos noul stat al României dezvoltând minunatele însușiri de muncă și progres ale poporului ei, redeşeptând și reorganizând în glorioasa ei armată străbunile virtuți ostășești ale neamului ei. Rezemat pe aceste virtuți la rândul meu am putut desăvârși opera națională și am aflat în clipele celor mai hotărâtoare împrejurări, credința neclintită și eroismul nețărnut ale oștirii de care mă simt legat în adâncul sufletului.

A vroit astfel pronia Cerească să nu lase fără rod domnia mea și a dat dragostei mele de neam cea mai scumpă și sfântu răsplată. Ridic până la ultima suflare ruga mea fierbinte, ca să binecuvinteze și în viitor soarta poporului român și să hărăzească iubitului meu fiu, viitorul rege al României întregite ajutor ceresc ca la rândul său să întărească și să sporească moștenirea națională unind tot mai strâns puterile și însușirile românilor din toate

ținuturile și din toate straturile sociale.

Cu inima de părinte îndemn pe Carol să nu înceteze în orice clipă și în orice împrejurare de a-și închina toate puterile neamului și statului în a cărui slujbă îi este hotărât să trăiască. Multe și grele sunt grijile domnitorului, în truda neîncetată în serviciul statului, ele se stăpânesc prin simple datorii și a jertfirii de sine, iar în fața greutăților bine cuvântarea lui Dumnezeu și ajutorul sftnicilor celor buni nu vor lipsi precum nu mi-au lipsit în vremea domniei mele. Către acești sftnici îmi îndrept gândul astăzi recunoscător și mulțumesc bunătăței divine care mi-a îngăduit să pot prețui neasemuitul ajutor pentru sfatul celor credincioși și destoinici.

Dar mai presus de alții recunoștința mea merge către aceea care mi-a fost tovarășe nedespărțită și sprijin pentru sfat și credință în toate vremurile și în toate împrejurările. Dragostea ei de țară și inima de mamă îi vor însufleți puteri noi pentru a-și urma și în viitor binefăcătoreea ei sollicitudine. Sunt convins că uniți în iubire frățescă copiii noștri o vor înconjura și vor păstra legăturile scumpe care au făcut legătura vieții noastre precum nu mă îndoiesc că poporul meu va avea pentru scumpa mea soție și după trecerea mea din viață aceeaș dragoste neschimbată. Rog a se lăsa ca reședință a soției mele, Regina Maria, Palatul dela Cotroceni, iar Castelul Peleşor, dela Sinaia, împreună cu casa, pentru oaspeți (Kavaler Hause și dependințele ce țin de castelul Peleşor, locuința personalului, garajurile și grajdurile), hotărâsc a rămâne în folosința soției mele cât timp va trăi. Regina Maria va dispune

după a sa voință de mobilierul din palatul Cotroceni și din Castelul Peleşor. Intreținerea acestor reședințe este în sarcina moștenitorului meu la tron. În privința părților cuvenite copiilor mei hotărâsc astfel:

Fiului meu Carol, Principe Moștenitor al României ca urmaș al Meu pe tron îi las pe lângă partea lui rezervată toată cotitatea mea disponibilă și hotărâsc să aibă partea sa de moștenire întreaga moșie Sinaia Predeal, împreună cu castelul Peleş și celelalte castele clădiri și stabilimente cu sarcinile prevăzute în acest testament pentru castelul Peleş; îi mai las casele și clădirile din București care îi sunt absolut necesare. Totodată el va fi dator să plătească legatele prevăzute pentru binefaceri.

Fiului meu Principele Nicolae al României îi las moșia Broșteni din Valea Bistriței Moldovenești și casele din București, din str. Imperială cu locul lor unde se află acum Administrația Domeniilor Coroanei. Fiicei mele Elisabeta Regina Greciei îi las moșia Zorleni din județul Tutova și un imobil în București.

Fiica Maria Regina Sârbilor, Croaților și Slovenilor își va lua partea în efecte și în bani. Ultimei mele fiice Ileana Principesa României îi las moșia Poeni din județul Iași și un imobil în București.

Toată averea mea în bani, acțiuni, fonduri de Stat după plata legatelor va completa partea rezervată a fiecărui din copiii mei.

Împrejurările grele economice după marile războaie și greutățile familiare nu mi-au îngăduit să-mi văd sporită averea mea personală și deaceia cu mare părere de rău nu pot face tot binele ce ași dori. Totuși las în grija fiului meu urmaș la Domnie ca după sfatul ce va lua de la Președintele Consiliului de Miniștri, Patriarhul bisericii române, primul președinte al Înaltei Curți de casație și Ministru Casei Mele să distribue suma de cincizeci milioane lei. (Socotit leul după valuta lui față de valuta de astăzi, următoarelor instituțiuni: Fundației Universitare Ferdinand I, din Iași; orfelinatului Agricol Ferdinand de pe Moșia Regală Zorleni care va rămâne neatins pe această moșie și întreținut de viitorul Rege al României.

Academiei Române pentru ca venitul să servească la un premiu pe numele meu pentru cercetări asupra unor chestiuni economice românești.

Societății Geografice Române, Bisericii Naționale Ortodoxe și Unite, Bisericii Catolice, Bisericii Protestante și celei Israelite.

Unui Institut de ajutorare pentru ofițeri.

Societății Astra din Sibiu și unei Societății de cultură națională din Cernăuți și Chișinău.

O sumă se va împărți pentru săracii din Capitalele tuturor județelor, după însemnătatea lor istorică și numărul populațiilor.

Distribuirea sumelor de mai sus va fi începută numai după un an dela moartea mea, astfel ca toate dobânzile acestor sume să rămână disponibile.

Hotărâsc ca acești bani să fie întrebuințați în modul următor: Întregul personal superior și inferior al Curții Regale al Casei și al Administrației mele va primi: cei cu peste 10 (zece) ani de serviciu lefurile pe un an întreg după moartea mea cum sunt prevăzute în bugetul meu: salar și spor. Cei cu cinci ani până la zece ani de serviciu, lefurile fără spor pe o jumătate an.

Cei cu mai puțin de un an de serviciu, lefurile fără spor pe două luni.

Suma ce ar rămâne se va vărsa la fondul de pensii al Casei regale.

Închei aceste ultime ale mele voințe cu gândul care m'a stăpânit toată viața, chemând binecuvântarea cerului asupra scumpului meu popor și mă închin cu seninătate în față hotărârilor lui Dumnezeu.

În numele tatălui și al fiului și al sfântului Duh, Amin!

Făcut în Sinaia, două Iunie, una mie nouă sute douăzeci și cinci.

(ss) *Ferdinand.*

Am scris și iscălit cu propria mea mână acest testament pe trei coale, formând douăsprezece pagini legate cu un fir alb și am pus sigiliul meu.

Iunie în două, una mie nouă sute douăzeci și cinci.

(ss) *Ferdinand.*

CODICIL

A vroit Domnul să încerce țara și pe Mine și pe Regină cu o mare durere, prin renunțarea la tron a Principelui Carol. Până la sfârșitul vieții mele nu se va șterge din inima Mea jalea care M-a cuprins când M-am văzut silit să iau act de această hotărâre a primului Meu născut, constatând că din nenorocire această măsură se impunea de interesele statului și ale Coroanei care îți orice împrejurare Am înțeles să Mă stăpânească.

Schimbarea astfel făcută în moștenirea tronului și în familia regală prin noua situației a fiului Meu Carol Mă obligă să aduc următoarele modificări și adaus la testamentul Meu mai sus scris. •

Anulez dispozițiunea cuprinsă în acest testament prin care lăsam fiului Meu Carol toată cotitatea Meă disponibilă și hotărâsc de a cuprinde în partea sa de moștenire întreaga moșie Sinaia Predeal, împreună cu Castelul Peleş împreună cu celelalte clădiri, castele și stabilimente cu sarcinile prevăzute în acest text pentru castelul Peleş precum anulez și legatele caselor și clădirilor din București care îi sunt absolute necesare.

Hotărâsc ca toate aceste cotități disponibile atât imobilele de pe Valea Prahovei cu sarcinile prevăzute ca și cele din București cari îi sunt absolut necesare urmașului Meu pe tronul României din familia Mea și din timpul moștenirii Sale să se bucure de folosința și veniturile lor iubita Mea soție Regina Maria.

Voesc ca partea rezervată ce se cuvine fiului Meu Carol, să o primească în bani și efecte.

Luând aceste noi dispozițiuni potrivit dorinței ce totdeauna am avut de a spori mijloacele noului Rege al României rog Cerul ca să ajute pe iubitul Meu fiu Carol în noua viață ce singur și împotriva voinței Noastre și-a ales-o și să facă urmările acestei alegeri cât mai ușoare pentru el și pentru țară.

Făcut la București unsprezece Iunie una mie nouă sute douăzeci și șase, scris și iscălit de Mine.

(ss) *Ferdinand.*

Scrisoarea

remisă de M. Sa Regele Ferdinand în ziua de 15 Iulie 1927, d-lui președinte al Consiliului I. I. C. Brătianu.

Scumpul Meu Președinte al Consiliului!

Ca creștin sunt totdeauna stăpânit de grija clipei că mă voi infățișa în fața Domnului; ca Român și Rege mă gândesc neîncetat la soarta Țării, căreia i-am jertfit viața Mea pe pământ.

Dragostea nu mă lasă să consider că datoria îmi încetează cu această viață și nu pot să nu mă gândesc ce va fi în urma ei.

Dumnezeu a voit ca Coroana de care e atât de indisolubil legată soarta Țării, să treacă pe capul Nepotului meu nevârstnic Mihai. Rog cerul să-l ocrotească și să-i hărăzească binecuvântarea ca sub Domnia Lui să se întărească și să sporească România clădită cu atâtea jertfe.

Fac apel ca toți bunii, cinstiții cetățeni ai țării să ajute din toate puterile lor ca să îlesnească liniștita propășire a Statului.

În fruntea lor, asupra scumpului meu Fiu Nicolae ca Regent, împreună cu colegii săi, cade cea mai grea răspundere în îndeplinirea sfintelor datorii. Cu credința și dragostea ce înaintașii familiei Sale i-au dat pildă fiului Meu, va putea duce la bun sfârșit misiunea ce-i revine.

Nu pot privi spre viitor fără să mă gândesc cu inimă de părinte la scumpul meu fiu Carol, căruia îi urez viață cinstită și fericită în noua soartă pe care și-a croit-o împotriva silințelor noastre. Nu mă îndoiesc, ca orice român iubitor de țară și mai devotat de cât oricare altul, va stăruî întru a îlesni, prin tot ce atârnă încă de dânsul, ca România în timpul domniei fiului său Mihai și a urmașilor săi să se poată desvolta și propăși în liniște și cu spor.

În ceeace mă privește, cu hotărâre și numai spre a nu turbura liniștea țării, m'am oprit dela mulțumirea sufletească de a-l revedea și în acelaș sentiment cer ca să nu se întoarcă în țară decât, precum s'a legat, când autoritățile legale îi vor îngădui.

Trebuie ca fiul meu Carol să caute astfel să impună oricăror rătăciți respectul situațiunei legale creată prin renunțarea sa la Tron, așa precum îi poruncesc cele mai

imperioase îndatoriri de român, de fiu și de părinte ca să respecte legământul încheiat din propria dorință și nesilit de nimeni.

Primiți vă rog scumpul meu Președinte al Consiliului expresiunea sentimentelor mele afectuoase.

(ss) FERDINAND.

Clujul în doliu

Ziua de 24 Iulie, în care viteazul și bunul Rege Ferdinand I. a fost scoborît în groznița regească dela Curtea de Argeș, a frânt de durere toate sufletele românești, aruncând asupra lor vălul des al celei mai doborîtoare jale. N'a fost suflare românească care în acele momente să nu murmure cu lacrimi fierbinți o pioasă rugăciune pentru Marele Rege trecut în lumea dreptilor.

În această zi clopotele tuturor bisericilor au sunat lung și sinistru, tunurile au zguduit văzduhul, o țară și un neam întreg a vărsat lacrimi de durere căci pământul își ceruse înapoi împrumutul său regesc.

La Cluj tristul eveniment a decurs într-o impresionantă atmosferă de piozitate. Drapelul treicolor îndoliat fâlfâia de zile pe fiecare clădire, prăvăliile, cafenelele, chioscurile etc. închise, orașul întreg cufundat în solemnă liniște. La orele 11 s'a oficiat la Biserica ort. rom. prohodul de cătră pâr. consilier eparhial Dr. Sebastian Stanca, asistat de pâr. protopop N. Vasiu, pâr. A. Mușat și pâr. diacon V. Bogdan. Răspunsurile au fost date de corul episcopiei condus de pâr. L. Curea, secretarul episcopiei. După terminarea slujbei divine dl. protopop N. Vasui a rostit o zguduitoare cuvântare făcând o magistrală apologie a sacrificiului pe care defunctul Rege Ferdinand l-a făcut toată viața Lui pentru binele și prosperarea țării românești. Dsa a terminat făcând un călduros apel la unire cătră toți fiii acestui neam, unire de care acum în aceste momente de cumplită încercare, țara acesta are nevoie mai mult ca oricând. Au fost cuvinte de caldă simțire națională, rupte dintr'un adevărat suflet românesc, și care au scaldat în lacrimi ochii tuturor celor de față.

Au luat parte la această pioasă solemnitate reprezentanții tuturor autorităților civile și militare, reprezentanții statelor străine, și un public atât de numeros încât nu numai interiorul bisericii, dar și larga curte a ei a devenit complect neîncăpătoare, astfel că lumea a trebuit să staționeze și pe stradă.

După biserică, la prefectura județului dl. prefect Hodor a primit condolările autorităților și cetățenilor din Cluj.

O lămurire

Cotidianul clujan „Națiunea“ a publicat mai zilele trecute un articol intitulat „Un congres preoțesc“ în care o persoană care semnează V. H. își exprimă nedumerirea asupra rostului bisericii românești de astăzi pentru neam și societate. Motivul pentru această nedumerire i l-a furnizat — cum înțelegem — o dare de seamă apărută în „Universul“ despre congresul slujitorilor bisericii din Oltenia constituit în societatea „Renașterea“, congres ținut la Calafat și care în întregime s'ar fi ocupat numai cu chestiuni, dacă nu inutile pentru nevoile noastre de azi, totuș inaplicabile, fiindcă pentru concretizarea lor se fixează un procedeu de-o eficacitate discutabilă sau în orice caz dificilă.

Și procedeu acesta — e vorba despre salvarea societății din situația mizeră în care se află astăzi, și anume pornind dela mântuirea conștiinței individuale, problemă discutată în congresul preoțimii oltene — e prilej pentru dl. V. H. să facă afirmări în contul bisericii românești, care sunt de nuanță foarte subiectivă și pripită și nici decum controlate și corespunzătoare situației reale.

Dl. V. H. reproșează bisericii românești că slujitorii ei în congresele și conferințele lor plâng numai „pentru păcatele oamenilor... n'au imaginat o moralitate activă, se cocoțează de niște abstracțiuni și generalități prin care să evadeze din realitate“, apoi că nu știu să contribuie la rezolvirea nevoilor noastre sociale, și că peste tot se complac într'o totală inactivitate, și nici decum nu sunt în nota realității timpului.

Firește n'avem nici noi, cum n'a avut nici dl. V. H. la îndemână desbaterile congresului dela Calafat, ca să cunoaștem exact ce și cum s'a discutat acolo, în schimb știm un lucru, pe care înțelegem că dl. V. H. nu-l știe, adică activitatea multilaterală, sistematică și fertilă desfășurată în mijlocul poporului, de ani de zile, chiar din partea preoțimii oltene sub egida societății „Renașterea“ al cărei congres i-a produs atâta nedumerire. Dl. V. H. n'are decât să răsfoască puțin revista „Renașterea“ organul eparhiei oltene, sau încă mai bine voluminosul și foarte prețiosul anuar al amintitei eparhii, și va trebui să înțeleagă numai decât uriașa muncă prestată astăzi de acea preoțime pentru binele neamului nostru și al societății în general. Astfel va afla că în conferințe și șezători aranjate la sate în fiecare duminică, (ca să vorbim numai de activitatea în afară de serviciile divine) nu se „plâng păcatele oamenilor“, ci se lămuresc chestiuni în legătura cea mai strânsă cu nevoile arzătoare actuale ale poporului, luate din toate domeniile ocupațiilor sale; va afla cum se luminează poporul nostru sub raport *național, economic, moral religios*; va afla despre roadele frumoase recoltate de pe urma funcționării sfaturilor moralizatoare, care împacă atâtea neînțelegeri dintre poporeni, îi feresc de multe cheltueli inutile pe la judecăți și-i îndrumă să fie cetățeni supuși autorităților, conștienți de obligațiile lor și demni în orice împrejurare, și va mai afla despre acea bine susținută campanie împotriva sectelor, care cu orice mijloace încearcă să macine la temelie existența noastră națională și politică.

Cât pentru procedeu fixat de preoțimea olteană în acțiunea de refacere a societății, garanță suficientă este conducătorul ei, P. S. S. Episcopul Vartolomeiu, fost profesor universitar, bărbat de rară cultură teologică și profană, mai ales mult apreciat sociolog, și care pentru prima dată a fixat în țara noastră elementele unui creștinism social sistematic.

Apoi se uită succesele înregistrate de preoțimea bucovineană și cea din metropoli lașilor împotriva ravagiilor alcoolului, precum și munca intensă depusă de preoțimea bucureșteană pentru luminarea

maselor din Capitală și dela periferia ei, asemenea și rolul preoților în mișcarea economică — băncile sătești, cooperative, reformă agrară, și acțiunea rodnică a păr. Trifa dela Sibiu.

Și toate eceste sfortări spre îndrumări de mai bine le poate cunoaște oricine nu numai din ziarele și revistele bisericești, ci și din celelalte organe de publicistică românească, care foarte des menționează în termini elogioși activitatea preoțimii noastre. Și apoi în preajma sf. Paști, chiar în Cluj ar fi putut asculta, dl. V. H., conferințe ținute de preoți români la Universitate, cari „nu te tocău la cap cu păcatele, cari ne atâră greu de suflet“, ci au analizat diferite nevoi sociale de azi și au dat soluții practice, susceptibile de rodnică aplicare.

Nu de mult s'a ținut și la Sibiu o însemnată întrunire preoțească, în care nici decum nu s'a „plâns numai păcatele oamenilor“, ci s'a desfășurat un bine chibzuit plan de muncă în vederea regenerării sufletești și îndrumării spre bine a neamului nostru, căci oricât s'ar tăgădăui, timpul a lămurit suficient că echilibrarea și normalizarea vieții nu se poate înfăptui pe durată cât timp se ignorează principala — refacerea rezorturilor morale sub raport individual și colectiv. Și în direcția aceasta lucră preoțimea noastră. Sau poate la noi nu se simte nevoie de această primenire sufletească?

N'a realizat preoțimea noastră unele acțiuni ca cea din țările apusului? Dar în câte privinți încă nu suntem egali cu apusul, și câți alți factori de seamă ai neamului nostru n'au realizat ceea ce s'a realizat în apus în domeniul lor. Motivul să fie oare incapacitatea și lipsa noastră de interes și nu un concurs de anumite împrejurări nefavorabile cu care am avut și avem încă de luptat? Și apoi să nu se uite că mai ales condițiile în care trebuie să lucre preoțimea noastră sunt puțin favorabile unor mari succese imediate.

Chestiunea are multe laturi și toate trebuie considerate.

Da, defectele, lipsurile, unde și când se produc e bine să se semnaleze, pentru a putea fi îndreptate, și apoi noi nu contestăm că în sânul preoțimii nu vor fi și e-

lemente cari uneori cam uită de menirea lor, nu prea dau atenție nevoilor de azi ale neamului și societății, și nu se prea îngrijesc de satisfacerea lor, dar în care pădure nu sunt și uscături?

Și a trage concluzii fixe din astfel de cazuri izolate și ale refrânge asupra întregii noastre preoții, nici decum nu credem că-i un „procedeu“ potrivit și binechibzuit. Apoi Biserica noastră-i națională nu pentru „singurul motiv: acela al administrației“ ci fiindcă ea a fost leagănul care a legănat și crescut mare neamul nostru, i-a prezidat toate acțiunile însemnate dela încheiere și până astăzi, în umbra ei s'a înfiripat toată cultura noastră „veacuri întregi a fost — pentru neamul nostru — singura instituție națională, care avea înalta și frumoasa misiune de a strecura în vremuri vitregi în sufletele generațiilor des-nădăjduite mângăere, nădejde și nestrămutată credință într'un viitor mai bun și mai luminos“, iar astăzi cu acelaș zel și aceeaș sinceritate își servește neamul, căci luptă din greu împotriva unei puternice avalanșe de mișcări negative, care abuzând de proverbiale toleranță românească, caută să clatine și să surpe temeliele vijeții românești.

Să nu fim nedrepti!

Datinele

Un factor de mare importanță a patrimoniului specific național e fără îndoială datina. Națiunile își trăiesc o bună parte din viață în datini. Pe aceste se razimă cea mai ponderoasă parte a naționalității. Pentru individ datina este angrenajul, care îl leagă strâns de corpul națiunii. Ori unde să fie omul aruncat de soarte, prin acest mijloc ține încontinuu contact spiritual cu casa. Să fim ridicați în ori ce poziții înalte, și să credem ori cât, că ne am desbărat de influința mediului din care ne-am luat originea, pomenirea celui mai neînsemnat act din acel mediu ne treze te un dor nostalgic către casa părintească: centrul celor mai multor datini. Auzul unei colinde melodioase, de pildă, — vorbesc în primul rând de noi, cari trăim în orașele ardelenesti împesțirite cu mult străinism — ne răpește și ne așează cu su-

fletul în sătulețul nostru de naștere, unde am ascultat cea dintâiu colindă stând pe genunchii bunicilor, cu mâna încleștată în pletele cărunte, cuprinși de un fior sfânt, despre care atunci nu ne puteam da sama.

Poporul Român, mai ales țăranul, este unul dintre popoarele mai bogate în datini, și tot odată și cel mai bun păstrător al acestui tezaur. Născocitor de noi datini în spiritul și mentalitatea sa, numai în cazuri cu totul esecționale împrumută ceva dela străini, cari însă ne iau foarte mult obiceiurile.

Nu s'au desvoltat destul de bine la noi datinele cu caracter religios, a căror scenă este familia, iar în centru tatăl de familie, afară doar de câte-va acțiuni solemne la prăznice mari, cari însă displac deoarece se învârt în jurul alcoolului, care îl consumă cu toții, chiar și femeile și copiii. Acest soi de datină constă în următoarele: capul familiei dă pe rând tuturor din casă, să bea rostind întâiu el, și la rândul său fiecare urarea de sărbătoare. Mă gândesc la o datină familiară-religioasă asemănătoare cu cea văzută în fiecare Vineri seara la evreul din vecini, care cu o ritualitate pedantă săvârșește cele impuse în mijlocului familiei sale. O astfel de datină este cel mai puternic sprijin, al familiei, greu amenințată azi de către amorul liber profesat de comunism, căci lasă o dulce reminiscență până la adânci bătrânețe în sufletul fiecărui membru; iar la noi creștini ar deveni familia prin aceasta sancționarul impus de către Cristos.

Este și la noi obiceiul — cel puțin așa am experiat eu în multe părți ale Ardealului — de-a se rosti de către capul de familie o rugăciune cu vocea ridicată înainte și după mâncare, ascultată de membrii familiei în picioare. Acest obicei, se pare, e cam neglijat în multe părți chiar și la sate, iar la orașe e cu totul necunoscut, căci Românul târgoveț lasă ușor uitate datinele de acasă primind cu multă bunăvoință obiceiurile străine, numai de dragul modernismului. Acest modernism a îndemnat pe Românii dela orașe să primească, de pildă pomul de crăciun al nemților, atât de străin, și cu tendințe atât de egoiste față de colinda noastră primită cu ușa deschisă în palate și în bordee. Pomul de

crăciun aduce daruri copiilor bogați în dosul ușilor zăvorite, colinda deschide palatul bogatului băieților nevoiași, cari umblă cu ea. O deosebire mare în favorul nostru!

Față de sărăcia în datini cu caracter creștinesc, în schimb avem o bogăție în obiceiuri obscene, cu acțiuni impudice, și vorbe drastice cari după părerea mea au de-a face atât de puțin cu păstrarea ființei noastre etnice și etice. Chiar pentru aceasta aflu de condamnabilă procedura unor instituțiuni culturale, cari în muncă lor de adunare a tezaurului nostru de datini nu fac deosebire între datini morale sau imorale, ci le culeg chiar cu acei termeni obsceni, pe cum le folosește poporul. Prin aceasta în chip indirect se sprijinește imoralitatea, către care țărani noștrii și așa au destulă aplicare.

Din punct de vedere religios, este îngăduit, și chiar se impune în dezvoltarea și păstrarea datinelor un amestec bine chibzuit, îndreptându-le cel puțin cât privește forma spre un caracter creștinesc moral. Aceasta ar fi în rândul întâiu datorința acelor, cari sunt în imediat contact cu poporul, — preoți, învățători, notari — cari îi cunosc mentalitatea, puterea de imaginație și esența datinelor românești. De câte ori se observă, că vre-o datină conține în formă sau în fond ceva imoral, obscen, trebuie dată îndrumarea sănătoasă, păsărându-se însă în tot cazul esența datinei în spiritul genuin românesc.

O intervenție chiar și din partea autorităților plasată cu mult tact și prudență ar da bune rezultate, ce — după cum am cetit într'o revistă administrativă — undeva s'a și făcut, oji e pe cale să se facă cu privire la așa zisele „șezători pentru tors.“

Cât privește datinele împrumutate dela alte neamuri, sub orice etichetă s'ar prezenta ele, trebuiesc combătute pe toate căile, ca ceva ce contrubue foarte mult la desnaționalizare. Ori azi, în epoca de consolidare a tânărului nostru stat, avem lipsă mai mult că ori când de o legătură strânsă cu trecutul nostru, cu țaranul, cu locul de obârșie al celor mai mulți, satul, care rămâne și pe viitor izvorul de reconfortare a păturei orășenești, care ea noi abia acum se naște.

D. Coșeriu,
preot militar.

Programul

serbărilor religioase dela praznicul Mănăstirei Sfânta ANA ce se va aranja în zilele de 14—15 August 1927:

1. Duminică în 14 August se va celebra utrenia și sfânta Liturgie în sobor de cuvioși ieromonahi dela mănăstire și cei trimiși de P. S. S. Părintele Episcop Nicolae pentru aceste serbări. Începutul se va face la ora 9, până la care timp pelerinii sosiți se vor mărturisii, ca la Sfânta Liturgie să se poată cumineca.

2. Tot în această zi la ora 16 (4 p. m.) se va face vecernia mică împreună cu pavecernița, după cari urmează meditații pentru popor ținute de preoți sau călugări.

3. La ora 20 se va începe privegherea obicinuită la sfintele mănăstiri; după priveghere urmează mărturisirea credincioșilor.

4. Luni în 15 August ziua **Adormirii Născătoarei de Dumnezeu** la orele 9 se va face primirea solemnă a P. S. Sale și îndată se începe serviciul divin de călă Prea Sfântul Părinte cu asistența clerului și a ieromonahilor convocați la aceste serbări.

5. După Sfânta Liturgie predică și Sfântul Maslu pentru bolnavi.

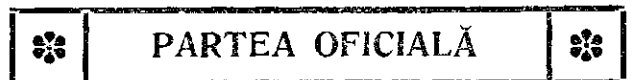
6. La ora 16 (4 p. m.) vecernie urmată de meditații pentru popor ținute de preoți și ieromonahi.

Aviz! Preoții cari doresc să contribuie cu articole pentru Calendarul eparhiei noastre pe anul viitor își vor trimite manuscrisul aici până la 15 August.

Concurs. Se publică concurs pentru ocuparea a trei burse la facultatea de teologie a universității din Montpellier. Postulanții, licențiați în teologie sau absolvenți cu diplomă ai seminariilor, vor înainta Cancelariei Arhiepiscopiei Bucureștilor, până la 20 August 1927, cererile lor, însoțite de următoarele acte: Certificat de botez; Certificat de ultima școală absolvită; Diploma de Seminar; Certificat de bună purtare, de la preot; Certificat de la primărie, cu privire la avere; Certificat medical.

Un congres al preoților. În zilele de 18 și 19 Octombrie se va ține în Capitală un congres general al preoților din țară.

Nr. 5220.

ORDIN.

Ministerul Sănătății și Ocr. Soc. cu ordinul său Nr. 37.385 dispune următoarele:

„Pentru ca serviciul sanitar să poată interveni la timp în ceea ce privește măsurile de ordin sanitar este absolută nevoie ca să cunoască orice caz de boală contagioasă ivită în comună.

În acest scop preoții sunt poțitiți să se conformeze legii sanitare anunțând orice caz de boală serviciului sanitar respectiv.

Aceste dispoziții se aduc la cunoștință On. preoțimi spre știre și conformare.

Nr. 295/1927.

2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a *Soporul-de-Câmpie*, aparținătoare acestui protopopiat, se publică din nou concurs cu termen de 30 zile în „Renașterea“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform cualificațiunii pentru parohie de cl. III-a.

2. Sesiune parohială 32 iugăre cultivabile.

3. Locuință în natură corespunzătoare și supraedificatele recerute.

4. Câte o ferdelă de cereale și o zi de lucru dela fiecare familie.

5. Stolarele uzitate conform recerințelor timpului.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze petițiile instruite în ordine subsemnatului oficiu protopopesc și cu prealabilă încunoștințare se pot prezenta în parohie spre a celebra, cuvânta și face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ort. rom.

în conțelegere cu oficiul parohial.

Turda, la 6 Iulie 1927.

Jovian Murășan,
protopop.

Nr. 147—927.

2—3

CONCURS REPETIT.

Neprezentându-se pentru postul de paroh din Șieu-Sfântul cereri instruite încât să poată fi acceptabile pentru această parohie — *Șieu-Sfântul*, — care e de clasa a III-a cu filia Șintereag, în protopopiatul Bistriței, prin aceasta se publică un nou

concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în revista „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform cualificației.

2. Casă par. cu supraedificate economice.

3. Sesiune parohială 32 iugăre.

4. Dela fiecare cap de familie luat în lista alegătorilor câte 2 măsuri de 20 litri de cucuruz sfârâmat și câte una zi de lucru; iar din filie toate aceste dela 12 familii.

5. Venitele stolare obișnuite după vremile de azi.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile împreună cu documentele de cualificațiune la oficiul protopopesc ortodox din Bistrița, și aceia, ale căror cereri vor corespunde tuturor cerințelor, cu prealabila încuviințare a protopopului, se vor putea prezenta și în parohie spre a-și arăta apținutudinea și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ort. român în înțelegere cu Consiliul parohial.

Bistrița. 10 Maiu 1927.

Grigore Pletosu,
protopop.

Nr. 261—1927.

3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului vacant de preot din parohia de cl. III. *Bozna* aparținătoare protopopiatului Unguraș, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură.

2. Sesiunea parohială întregită prin reforma agrară.

3. Una zi de lucru dela fiecare casă.

4. Stola obicinuită în partea locului.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare oficiului meu în terminul deschis și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare se vor prezenta în parohie pentru a celebra și a face cunoștință cu credincioșii.

Unguraș, 30 Iunie 1927.

În înțelegere cu consiliul parohial.

Ppop I. Ghiurițan.